

Gesloten vragen.

Geef op je antwoordvel het juiste antwoord a, b, c, d of Waar, Niet waar; mocht de vraag je niet duidelijk zijn of mocht je meerdere alternatieven juist vinden dan kun je dit ook op je antwoordvel vermelden. Geef dan echter wel een duidelijke toelichting over wat er volgens jou met de vraag mis is en/of welke alternatieven allemaal goed zijn en waarom. Ik raad je echter aan om bij twijfel nog eens goed te kijken en alleen in geval je echt zeker weet dat het niet klopt van deze mogelijkheid gebruik te maken.

Veel van deze vragen zijn gebaseerd op de Nationale IQ test die onlangs door BNN is uitgezonden. Hierbij werd onder andere onderzocht of een relatie was tussen blowen en IQ. Echter, niet alle vragen gaan over dit directe verband; lees de vraag dus goed!!! Het is voor het maken van dit tentamen niet noodzakelijk om dit programma gezien te hebben. Waar nodig zal de gevolgde procedure worden uitgelegd.

1

In welke mate is er een relatie tussen verschillen in geslacht en verschillen in het gemeten IQ voor personen uit de populatie Nederlanders?

Deze zeer slordig geformuleerde onderzoeksvraag is een voorbeeld van een:

- a. frequentieonderzoeksvraag
- b. verschilonderzoeksvraag
- c. samenhangonderzoeksvraag
- d. ethische onderzoeksvraag

2

In de onderzoeksvraag “Is er sprake van een relatie tussen het al dan niet geblowd hebben en de gemeten IQ-score voor personen uit de populatie blowers?” is ‘het al dan niet geblowd hebben’ een voorbeeld van:

- a. een eigenschapbegrip
 - b. een geoperationaliseerd begrip
 - c. een eenheidbegrip
 - d. een normatief begrip
-

3

“Hoe groot is het effect van blowen op het gemeten IQ?”

- a. Deze vraag is niet goed met onderzoek te beantwoorden want het gaat hier om een ‘hoe’-vraag.
- b. Deze vraag is niet goed met onderzoek te beantwoorden want het gaat hier om een beleidsvraag.
- c. Deze vraag is niet goed met onderzoek te beantwoorden want het gaat hier om een normatieve vraag.
- d. Deze vraag is wel met onderzoek te beantwoorden.

4

Voor de beantwoording van de onderzoeksvraag: “Hebben mensen die regelmatig blowen een hoger of lager IQ dan mensen die nooit blowen?”, besluit een onderzoeker ook de begrippen geslacht en leeftijd in het conceptueel model op te nemen.

Deze twee begrippen zijn controlebegrippen.

Waar/Niet waar

5

Er is sprake van een vals verband wanneer het verband tussen twee begrippen uit het conceptuele model verklaard kan worden door een controlebegrip.

Waar/Niet waar

6 Welke van onderstaande uitspraken is correct?

- a. Een literatuuronderzoek voor een onderzoek naar de relatie tussen blowen en IQ kan het beste alleen met Nederlandse zoektermen worden uitgevoerd.
 - b. Het internet biedt alleen nieuwe en up-to-date informatie.
 - c. Artikelen uit wetenschappelijke tijdschriften zijn doorgaans betrouwbaarder dan artikelen gevonden op het internet.
 - d. Wanneer je literatuurstudie in eerste instantie te veel bronnen geeft, kun je beter bredere zoektermen gebruiken.
-

7

Tegenwoordig zijn alle relevante tijdschriftartikelen als full-text bestand (in elektronische vorm) beschikbaar.

Waar/Niet waar

8

Bij een exploratief onderzoek is het van belang

- a. vooraf ideeën te formuleren over de mogelijke samenhang tussen de in het onderzoek voorkomende kenmerken en bij de analyse in eerste instantie alleen deze te onderzoeken.
- b. de samenhang tussen alle in je onderzoek voorkomende kenmerken te onderzoeken zodat je geen interessante uitkomsten zal missen.
- c. zo min mogelijk kenmerken in het onderzoek te betrekken.
- d. op basis van bestaande theorieën een beperkt aantal hypotheses af te leiden die dan met behulp van de gegevens onderzocht kunnen worden.

9

De onderzoeksvraag “Heeft blowen invloed op het gemeten IQ?” kan het beste beantwoord worden met behulp van:

- a. beschrijvend onderzoek
- b. exploratief onderzoek
- c. toetsend onderzoek
- d. Alle drie bovenstaande alternatieven zijn juist.

10

Beschrijvend onderzoek wordt alleen maar uitgevoerd om te komen tot het opstellen van theorieën.

Waar/Niet waar

11

Hypotheses gaan altijd over het positief of negatief samenhangen van twee begrippen.

Waar/Niet waar

12

Welke uitspraak is correct?

- a. Toetsend onderzoek kan alleen worden uitgevoerd wanneer er theorieën zijn om hypothesen uit af te leiden.
- b. Een voorspelling is vertaling van een hypothese in concrete, meetbare termen.
- c. Specifieke theorieën zijn vertalingen van algemene theorieën naar de onderzoekssituatie.
- d. Geen van drie bovenstaande alternatieven is juist.

13

In een experiment:

- a. wordt de afhankelijke variabele door de onderzoeker gemanipuleerd om het effect op de onafhankelijke variabele te onderzoeken.
- b. wordt de onafhankelijke variabele door de onderzoeker gemanipuleerd om het effect op de afhankelijke variabelen te onderzoeken.
- c. wordt geen variabele door de onderzoeker gemanipuleerd.
- d. worden zowel de afhankelijke als de onafhankelijke variabele door de onderzoeker gemanipuleerd.

14

Een survey

- a. kent doorgaans een groot aantal betrokken onderzoekseenheden.
- b. beslaat doorgaans één meetmoment.
- c. is minder geschikt voor onderzoek naar causale verbanden.
- d. Alle drie bovenstaande alternatieven zijn juist.

15 Welke van onderstaande uitspraken is juist:

- a. Omdat een veldexperiment (casestudie) doorgaans intern wordt uitgevoerd (binnen een bedrijf of afdeling), is de interne validiteit gegarandeerd.
 - b. Omdat een veldexperiment (casestudy) doorgaans intern wordt uitgevoerd (binnen een bedrijf of afdeling), is de externe validiteit gegarandeerd.
 - c. Om de interne validiteit van een veldexperiment (casestudie) te waarborgen dien je beschikken over voldoende theoretische kennis.
 - d. Om de externe validiteit van een veldexperiment (casestudie) te waarborgen dien je beschikken over voldoende theoretische kennis.
-

16

Een veelgebruikte techniek voor het kiezen van een steekproef is: eerst uit het Postcodebestand een adres (woning) kiezen en vervolgens uit deze woning een willekeurig persoon, b.v. de eerste persoon die jarig is. Het nadeel van deze procedure is dat:

- a. mannen oververtegenwoordigd zijn
- b. ouderen oververtegenwoordigd zijn
- c. jongeren oververtegenwoordigd zijn
- d. Alle drie bovengenoemde alternatieven zijn juist

17

Bij de Nationale IQ test werd onderzocht of er invloed was van blowen op het gemeten IQ. Daartoe kreeg een steekproef uit de populatie blowers eerst 's middags nuchter (dus zonder geblowd te hebben) een IQ test en 's avonds (in de uitzending) nog een IQ test nadat ze geblowd hadden. In de open vragen gaan we nader in op de gevolgde methodiek. In dit experiment is het al dan niet geblowd hebben een

- a. onafhankelijke variabele.
- b. afhankelijke variabele.
- c. controle variabele.
- d. interveniërende variabele.

18

Stel dat de steekproef blowers geen random steekproef is maar bestaat uit vrienden en bekenden van verschillende BNN medewerkers (maar dat er niet is vals gespeeld door deze mensen de antwoorden te geven!), dan zal dit voornamelijk:

- a. de interne validiteit verhogen.
- b. de externe validiteit verhogen.
- c. de interne validiteit verlagen.
- d. de externe validiteit verlagen.

19

Om een theoretisch begrip meetbaar te maken, moet eerst een goede en bruikbare definitie van het begrip geformuleerd worden.

Waar/Niet waar.

20

Bij een concept als intelligentie of IQ spreekt men vaak van verbale intelligentie, numerieke intelligentie, ruimtelijk inzicht, etc. Dit zijn:

- a. verschillende definities van het concept intelligentie.
- b. verschillende dimensies van het concept intelligentie.
- c. verschillende indicatoren voor het concept intelligentie.
- d. Geen van drie bovenstaande alternatieven is juist.

21

Wanneer een enkelvoudig concept of een dimensie met meerdere indicatoren gemeten wordt, zal de meting doorgaans betrouwbaarder zijn dan wanneer dat met één indicator gebeurt.

Waar/Niet waar.

22

Een vragenlijst is betrouwbaar als:

- a. de samenhang tussen de scores op twee opeenvolgende afnamen van deze vragenlijst hoog is
- b. de samenhang tussen de items van de vragenlijst laag is.
- c. de antwoorden op de vragenlijst onafhankelijk zijn van de kenmerken van de invuller.
- d. Alle drie bovenstaande alternatieven zijn juist.

23

Observaties:

- a. zijn uitermate geschikt voor de bestudering van gedrag dat slechts zelden voorkomt.
- b. leiden doorgaans tot een beter inzicht in de motieven voor gedragingen dan interviews.
- c. kun je analyseren zonder je druk te maken over de betrouwbaarheid van je metingen.
- d. Geen van drie bovenstaande alternatieven zijn juist.

24

Een verschilonderzoeksvraag kan het best geanalyseerd worden door:

- a. het opstellen van een histogram.
 - b. het berekenen van een (t-)toets.
 - c. het berekenen van een correlatiecoëfficiënt.
 - d. het doen van kansberekening.
-

Open vragen.

In vraag 17 werd al kort genoemd hoe de opzet van het onderzoek naar het effect van blowen op het IQ in elkaar stak. Resumerend: er werd een steekproef uit de populatie blowers (ga er voor deze vraag vanuit dat dit een duidelijk omschreven populatie is) genomen. Bij deze personen werd 's middags een IQ test afgenomen terwijl ze nog niets geblowd hadden. Vervolgens werd 's avonds nogmaals een (andere) IQ test afgenomen nadat ze goed geblowd hadden. Het bleek dat het gemiddelde IQ van de middagmeting (nuchter dus) 113 was en het gemiddelde IQ van de avondmeting (stoned dus) 119 was.

1. **a (5 punten)** Stel dat we dit onderzoek willen gebruiken om een antwoord te geven op de vraag: "Leidt blowen tot een hogere IQ score binnen de populatie blowers?". Bespreek eventuele storende variabelen en/of factoren en motiveer waarom deze storend zijn.
HINT: er is minstens één storende variabele/factor
b (5 punten) Hoe zou je dit onderzoek kunnen verbeteren? Geef dus een betere opzet en motiveer waarom deze beter is.
 2. **a (5 punten)** Tijdens de uitzending werd een andere onderzoeksvraag gesteld: "Is het slim om te blowen?", ofwel "Leidt blowen tot een hogere IQ score voor iedereen?". Welke bijkomende problemen zijn er met het door BNN gekozen onderzoeksontwerp als het gaat om de beantwoording van deze vraag? Motiveer je antwoord!
b (5 punten) Hoe zou je dit onderzoek moeten verbeteren om beantwoording van deze vraag mogelijk te maken? Motiveer wederom je antwoord!
 3. De volgende vragen komen uit een enquête afgenomen bij een random steekproef van de personen die via internet mee hebben gedaan aan de Nationale IQ test (NB dit is FICTIEF!!!). Geef bij iedere vraag commentaar. Vind je de formulering van de vraag en de antwoordcategorieën correct? Zo nee, geef dan een reden waarom niet en herformuleer de vraag en de antwoordcategorieën
 - a. Ik vond de vragen in de IQ test moeilijk genoeg.
heel erg mee eens - mee eens - gedeeltelijk mee eens en gedeeltelijk mee oneens - mee oneens - heel erg mee oneens
 - b. Wanneer ik de volgende keer weer mee doe, zal ik me beter voorbereiden.
heel erg mee eens - mee eens - neutraal - mee oneens - heel erg mee oneens
-